

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

**MINISTRIA E FINANCËS DHE EKONOMISË
AGJENCIA KOMBËTARE E ARSIMIT FORMIMIT PROFESIONAL DHE
KUALIFIKIMEVE**

**PROGRAM ORIENTUES PËR PROVIMET PËRFUNDIMTARE
NË PROFILIN MËSIMOR “MODELIM”, NIVELI II**

(Drejtimi mësimor “Tekstil-Konfeksione”)

TIRANË, 2018

Programi orientues për provimet përfundimtare të profilit mësimor **"Modelim"**, **Niveli II, Drejtimi mësimor "Tekstil-Konfeksione"** përmban temat dhe kompetencat më të rëndësishme dhe më përfaqësuese për këtë profil mësimor, të trajtuara në lëndët profesionale dhe në modulet e detyruara të praktikës profesionale në klasën e 12-të, që i përket këtij niveli.

Ky program i ndihmon nxënësit të përqendrohen në ato njohuri (koncepte, parime, ligjësi, procedura etj.) dhe kompetenca profesionale, që qëndrojnë në themel të profesionit për këtë nivel kualifikimi. Programi ndihmon, gjithashtu, edhe mësuesit për organizimin e punës për përsëritjen dhe kontrollin përfundimtar të arritjeve të nxënësve.

Për prindërit, ky program jep informacionin për vëllimin e punës që kërkohet të bëjnë fëmijët e tyre dhe ndihmon në caktimin e një regjimi të përshtatshëm ditor për ta.

Për drejtuesit e arsimit të të gjitha niveleve, këto programe krijojnë mundësinë e verifikimit paraprak të shkallës së përgatitjes përfundimtare të nxënësve brenda një institucioni të caktuar shkollor, i cili mund të realizohet duke zhvilluar teste përmbledhëse.

Gjatë punës me këto programe kujdes duhet t'i kushtohet përvetësimit të njohurive dhe kompetencave themelore për këtë nivel kualifikimi, të cilat bëjnë të mundur integrimin e nxënësit/es në botën e punës, por edhe që krijojnë vazhdimësinë e shkollimit të tij/saj në nivelin tjetër.

Gjatë përgatitjes së nxënësve për provimet përfundimtare, është e rëndësishme që herë pas here mësuesit/instruktorët të zhvillojnë teste të nxënësve, me teste teorike apo praktike, që mund t'i hartojnë vetë. Gjatë hartimit të përmbajtjes së tyre duhen mbajtur parasysh njohuritë dhe kompetencat e përfshira në këtë program, si edhe udhëzimet për vlerësimin e nxënësve.

Programi orientues përbëhet nga dy pjesë:

- programi orientues për provimin e teorisë profesionale të integruar;
- programi orientues për provimin e praktikës profesionale të integruar.

A. Programi orientues për Provimin e Teorisë Profesionale të integruar

Programi orientues për provimin e teorisë profesionale të integruar, në profilin mësimor **"Modelim"**, Niveli II është hartuar duke u mbështetur në programet e

përgjithshme të lëndëve profesionale, që përmban Skeletkurrikuli përkatës. Ky program përmban rreth 30% të vëllimit të orëve të lëndëve profesionale, të zhvilluara në klasën e 12-të.

Tabela 1: Lëndët dhe peshat përkatëse në programin orientues

Nr	Lënda	Vëllimi i orëve për çdo lëndë	Peshat në %
1	Merceologji tekstili	46	61
2	Moda dhe estetika	29	39
	TOTALI	75	100%

Temat sipas lëndëve janë:

a) Temat nga lënda “**Merceologji tekstili**”, kl.12: (46 orë)

- Fibrat tekstile. Leshi
- Pambuku
- Fibrat artificiale dhe sintetike
- Filli dhe treguesit e tij
- Pëlhurat
- Trikotazhet

b) Temat nga lënda “**Moda dhe estetika**”, kl.12: (29 orë)

- Periudhat më të rëndësishme të historisë së kostumit
- Estetika, konceptet bazë të saj (e bukura, e shëmtuara, e madhërishmja, etj)
- Koncepti i stilit dhe kuptimi i tij, disa stiliste të rëndësishëm si shembuj.
- Materialet dhe teknikat e realizimit me estetikë në modelimin e veshjeve dhe aksesoreve

Udhëzime për vlerësimin:

Provimi i teorisë profesionale të integruar do të jetë me shkrim. Rekomandohet që provimi të kryhet me anë të një testi të parapërgatitur nga vetë shkolla. Gjithashtu, rekomandohet që 50% e njësive të testit të jenë me zgjedhje të shumëfishtë (deri në 4 alternativa) dhe pjesa tjetër të jenë njësi testi në formën e pyetjeve me përgjigje të hapur (nxënësi duhet të japë edhe argumentet për përgjigjen e dhënë nga ana e tij/saj), pyetje me përgjigje të kufizuar etj.

Njësitë e testit duhet të jenë të niveleve të ndryshme të vështirësisë, duke ndjekur skemën me tri nivele, si më poshtë:

- Niveli I:** Rikujtimi / Të kuptuarit
- Niveli II:** Zbatimi / Analiza
- Niveli III:** Sinteza/ Vlerësimi

Shkolla përcakton numrin maksimal të pikëve të testit dhe harton skemën përkatëse të vlerësimit. Në tabelën në vijim, rekomandohet që numri maksimal i pikëve të jetë 50 dhe shpërndarja e pikëve të bëhet në raport me peshën e çdo lënde dhe nivelet e vështirësisë.

Tabela 2: Ndarja e pikëve sipas peshës së çdo lënde dhe niveleve

Nr	Lënda	Peshat e lëndëve në %	Pikët për çdo lëndë	Ndarja e pikëve sipas niveleve të vështirësisë		
				Niveli I 40% e pikëve	Niveli II 40% e pikëve	Niveli III 20% e pikëve
1	Merceologji tekstili	61	30	12	12	6
2	Moda dhe estetika	39	20	8	8	4
	TOTALI	100%	50 pikë	20 pikë	20 pikë	10 pikë

Përcaktimi i pikëve për çdo njësi testi bëhet duke pasur parasysh tipin e njësisë së testit. Kështu, njësitë e testit me zgjedhje të shumëfishtë marrin 1 (një) pikë përkundrejt përgjigjes së paracaktuar të saktë, por mund të marrin edhe 2 (dy) pikë nëse përmbajnë jo thjesht rikujtim por edhe analizë dhe llogaritje; njësitë me përgjigje të hapur marrin aq pikë sa kërkesa kanë brenda për brenda tyre (duke mbajtur parasysh edhe argumentimin nga nxënësi); njësitë me përgjigje të kufizuar dhe llojet e tjera të njësive të përfshira në test, marrin aq pikë sa gjykohet nga grupi hartues dhe kjo lidhet me kërkesat që parashtrohen në pyetje dhe niveli i vështirësisë.

Së fundi, skema e vendosjes së notës kundrejt pikëve të fituara rekomandohet të jetë si më poshtë:

Pikët e fituara	Notat
0 - 10	4
11 - 20	5

21 - 30	6
31 - 35	7
36 - 40	8
41 - 45	9
46 - 50	10

B. Programi orientues për Provimin e Praktikës Profesionale të integruar

Programi orientues për provimin e praktikës profesionale të integruar, në profilin mësimor "Modelim", Niveli II është hartuar duke u mbështetur në listën e kompetencave profesionale dhe në modulet e detyruara të praktikës profesionale, që përmban Skeletkurrikuli përkatës.

a) **Lista e kompetencave profesionale** për të cilat duhet të vlerësohen nxënësit, **detyrat e punës** dhe **pikët** për secilën kompetencë:

Nr	Kompetencat profesionale	Detyrat e punës	Pikët
1	Të përzgjedhë, përdorë dhe mirëmbajë veglat, pajisjet dhe makineritë	Në të gjitha detyrat	5
2	Të zbatojë rregullat teknike dhe të ruajtjes së mjedisit	Në të gjitha detyrat	5
3	Të kryejë matje trupore, të përdorë tabelën e përmasave dhe katalogë për gjetjen e modeleve.	Në të gjitha detyrat	5
4	Të zbërthejë modelin, të ndërtojë kallëpin e fundit të modeluar për femra, me shenjat përkatëse, ta presë dhe qepë atë.	1- Zbërthim modeli i fundit	15
5	Të zbërthejë modelin, të ndërtojë kallëpin e bluzës së modeluar për femra me shenjat përkatëse, ta presë dhe qepë atë.	2- Zbërthim modeli i bluzës për femra	20
6	Të zbërthejë modelin, të ndërtojë kallëpin e pantallonit të modeluar me shenjat përkatëse, ta presë dhe qepë atë.	3- Zbërthim modeli i pantallonit	20
7	Të zbërthejë modelin, të ndërtojë kallëpin e xhaketës së modeluar për femra me shenjat përkatëse, ta presë dhe qepë atë.	4- Zbërthim modeli i xhaketës për femra	20
8	Bashkëbisedim profesional	Në të gjitha detyrat	10
		Shuma	100

b) Skema e vlerësimit me nota:

Pikët e fituara	Notat
0 - 40	4
41 - 50	5
51 - 60	6
61 - 70	7
71 - 80	8
81 - 90	9
91 - 100	10

Shënime:

- Provimi praktik do të realizohet me anë të metodës së vlerësimit të nxënësve me *“detyra pune”*.
- Koha për realizimin e të gjitha detyrave duhet të jetë jo më shumë se 9 orë, në përputhje kjo me Rregulloren e Zhvillimit të Provimeve Përfundimtare në fuqi.
- Në vlerësimin e kompetencave profesionale, rekomandohet t’i lihet hapësirë për vlerësime bashkëbisedimit profesional, ndërmjet komisionit dhe nxënësit, pasi ai është element i rëndësishëm i secilës prej kompetencave të listuara. rekomandohet të përgatiten paraprakisht pyetje të cilat mund të përdoren gjatë këtij bashkëbisedimi.
- Gjatë kryerjes së detyrave nxënësit do të vlerësohen edhe për zbatimin e rregullave të sigurimit teknik dhe mbrojtjes së mjedisit.
- Paraprakisht, duhet të përgatitet një material udhëzues, i cili duhet t’u jepet nxënësve përpara fillimit të provimit, ku të përfshihen të gjitha udhëzimet për kryerjen e provimit të praktikës profesionale.

Për realizimin e Detyrës 1 “Zbërthim modeli i fundit” është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet, dhe materialet e domosdoshme si; kompleti i veglave dhe materialeve për modelimin, prerjen, qepjen e fundeve të modeluar, tavolinë e prerjes, letër, metër, vizore, kurbalinjë, gërshërë, laps, pëlhurë, aksesorë, makina qepëse dhe pejra.

Fillimisht bëhet përgatitja e vendit të punës dhe e makinerive, të cilat janë pjesë e rëndësishme e realizimit të detyrës praktike. Komisioni përgatit paraprakisht skicën e fundit të modeluar. Nxënësit angazhohen në punë konkrete për zbërthimin e elementeve të modelit të dhënë, prerjen, qepjen dhe kryerjen e procese përfundimtare të fundit të modeluar.

Komisioni i provimit mbikëqyr nxënësit duke ndjekur hapat e duhur të punës për realizimin e modelit të kërkuar gjatë këtij procesi. Mbas përfundimit të detyrës,

komisioni bën matjet përkatëse dhe krahason modelin e realizuar me kampionin. Nxënësi vlerësohet me listë kontrolli, të cilat hartohen nga komisioni i provimit dhe duhet të përmbajnë të gjitha hapat e procedurës së realizimit të kësaj detyre. Kjo listë kontrolli mund të përmbajë edhe kritere për vlerësimin e kompetencave kyçe profesionale.

Për realizimin e detyrës 2 “Zbërthim modeli i bluzës për femra” është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet, dhe materialet e domosdoshme si kompleti i veglave dhe materialeve për zbërthimin e modelit, prerjen, qepjen e bluzës së modeluar, tavolinë e prerjes, letër, metër, vizore, kurbalinjë, gërshërë, laps, pëlhurë, aksesorë, makina qepëse dhe pejra.

Fillimisht bëhet përgatitja e vendit të punës dhe e makinerive të cilat janë pjesë e rëndësishme e realizimit të detyrës praktike. Komisioni përgatit paraprakisht skicën e bluzës së modeluar. Nxënësit angazhohen në punë konkrete për zbërthimin e elementeve të modelit të dhënë, prerjen, qepjen dhe kryerjen e proceseve përfundimtare te bluzës së modeluar për femra.

Komisioni i provimit mbikëqyr nxënësit duke ndjekur hapat e duhur të punës për realizimin e modelit të kërkuar gjatë këtij procesi. Mbas përfundimit të detyrës, komisioni bën matjet përkatëse dhe krahason modelin e realizuar me kampionin. Nxënësi vlerësohet me listë kontrolli, të cilat hartohen nga komisioni i provimit dhe duhet të përmbajnë të gjitha hapat e procedurës së realizimit të kësaj detyre. Kjo listë kontrolli mund të përmbajë edhe kritere për vlerësimin e kompetencave kyçe profesionale.

Për realizimin e detyrës 3 “Zbërthim modeli i pantallonit” është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet, dhe materialet e domosdoshme si kompleti i veglave dhe materialeve për zbërthimin e modelit, prerjen, qepjen e pantallonit të modeluar, tavolinë e prerjes, letër, metër, vizore, kurbalinjë, gërshërë, laps, pëlhurë, aksesorë, makinë qepëse dhe pejra.

Fillimisht bëhet përgatitja e vendit të punës dhe e makinerive, të cilat janë pjesë e rëndësishme e realizimit të detyrës praktike. Komisioni përgatit paraprakisht skicën e pantallonit të modeluar. Nxënësit angazhohen në punë konkrete për zbërthimin e elementeve të modelit të dhënë, prerjen, qepjen dhe kryerjen e proceseve përfundimtare te pantallonit të modeluar.

Komisioni i provimit mbikëqyr nxënësit duke ndjekur hapat e duhur të punës për realizimin e modelit të kërkuar gjatë këtij procesi. Mbas përfundimit të detyrës, komisioni bën matjet përkatëse dhe krahason modelin e realizuar me kampionin. Nxënësi vlerësohet me listë kontrolli, të cilat hartohen nga komisioni i provimit dhe duhet të përmbajnë të gjitha hapat e procedurës së realizimit të kësaj detyre. Kjo listë

kontrolli mund të përmbajë edhe kritere për vlerësimin e kompetencave kyçe profesionale.

Për realizimin e detyrës 4 “Zbërthim modeli i xhaketës për femra” është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet, dhe materialet si kompleti i veglave dhe materialeve për zbërthimin e modelit, prerjen, qepjen e xhaketave të modeluara, tavolina e prerjes, letër, metër, vizore, kurbalinjë, gërshërë, laps, pëlhurë, aksesori, makinë qepëse dhe pejra.

Fillimisht bëhet përgatitja e vendit të punës dhe e makinerive, të cilat janë pjesë e rëndësishme e realizimit të detyrës praktike. Komisioni përgatit paraprakisht skicën e xhaketës së modeluar. Nxënësit angazhohen në punë konkrete për zbërthimin e elementeve të modelit të dhënë, prerjen, qepjen dhe kryerjen e proceseve përfundimtare të xhaketës së modeluar për femra.

Komisioni i provimit mbikëqyr nxënësit duke ndjekur hapat e duhur të punës për realizimin e modelit të kërkuar gjatë këtij procesi. Mbas përfundimit të detyrës, komisioni bën matjet përkatëse dhe krahason modelin e realizuar me kampionin. Nxënësi vlerësohet me listë kontrolli, të cilat hartohen nga komisioni i provimit dhe duhet të përmbajnë të gjitha hapat e procedurës së realizimit të kësaj detyre. Kjo listë kontrolli mund të përmbajë edhe kritere për vlerësimin e kompetencave kyçe profesionale.

Rekomandohet që secili nga postet e punës së lartpërmendur të ketë listë vlerësimi më vete dhe në fund të realizimit të detyrave të parashikuara në postet e punës, të bëhet tabela përmbledhëse e pikëve dhe nota përkatëse.